

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO ĮSTEIGIMO, ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO NUOSTATŲ, ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO IR JO ZONŲ RIBŲ PLANO PATVIRTINIMO

2002 m. lapkričio 19 d. Nr. 1817
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) 14, 15 ir 23 straipsniais, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Įsteigti Žuvinto biosferos rezervatą Žuvinto valstybinio rezervato, Žaltyčio ornitologinio ir Amalvo botaninio-zoologinio draustinių pagrindu.

2. Patvirtinti:

2.1. Žuvinto biosferos rezervato nuostatus (pridedama);

2.2. Žuvinto biosferos rezervato ir jo zonų ribų planą.

3. Pritarti Žuvinto biosferos rezervato zonavimo pagrindinėms nuostatomis (pridedama).

4. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimą Nr. 1486 „Dėl naujų draustinių įsteigimo ir draustinių sąrašų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [1-9](#)):

4.1. Išbraukti iš nurodytuoju nutarimu patvirtinto valstybinių zoologinių draustinių sąrašo Žaltyčio ornitologinį draustinį.

4.2. Išbraukti iš nurodytuoju nutarimu patvirtinto valstybinių botaninių-zoologinių draustinių sąrašo Amalvo botaninį-zoologinį draustinį.

5. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 8 d. nutarimą Nr. 1238 „Dėl Čepkelių, Kamanų, Viešvilės ir Žuvinto valstybinių rezervatų nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [96-2767](#)):

5.1. Nutarimo antrašoje ir 1 punkte vietoj žodžių „Viešvilės ir Žuvinto“ įrašyti žodžius „ir Viešvilės“.

5.2. Pripažinti netekusiais galios nurodytuoju nutarimu patvirtintus Žuvinto valstybinio rezervato nuostatus.

6. Pavesti Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos per mėnesį nuo šio nutarimo įsigaliojimo pateikti Žuvinto biosferos rezervato ir jo zonų ribų planą suinteresuotoms ministerijoms, Alytaus ir Marijampolės apskričių viršininkams, taip pat Alytaus, Lazdijų ir Marijampolės rajonų savivaldybėms.

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. lapkričio 19 d. Nutarimu Nr. 1817

ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žuvinto biosferos rezervatas įsteigtas siekiant įgyvendinti tarptautinę biosferos pokyčių stebėsenos (monitoringo) programą ir atlikti gamtosaugos eksperimentus reprezentaciniuose natūraliuose gamtinių zonų kompleksuose ir juos supančiose teritorijose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

2. Neteko galios nuo 2016-09-10

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

3. Žuvinto biosferos rezervato teritorija pagal gamtos vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir panaudojimo galimybes skirstoma į konservacinio (gamtiniai rezervatai ir gamtiniai draustiniai), ekologinės apsaugos prioritetų, ekosistemų atkūrimo ir ūkinės veiklos (miškų ir žemės ūkio) zonas.

4. Veiklą Žuvinto biosferos rezervate reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos vandens įstatymas, Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, kiti įstatymai, Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“, apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos su žemės, miškų ir vandens telkinių savininkais ir valdytojais dėl veiklos Žuvinto biosferos rezervate apribojimo, ir šie nuostatai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

5. Žuvinto biosferos rezervatas tvarkomas pagal Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemą (ribų ir tvarkymo planus), kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus, suderintus ir patvirtintus gamtotvarkos, paveldotvarkos, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, kelių ir inžinerinių komunikacijų planus, projektus ar schemas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

6. Žuvinto biosferos rezervate žemė valdoma, nuosavybės teisės į žemę, mišką ir vandens telkinius gali būti atkuriamos, žemės sandoriai sudaromi laikantis įstatymų nustatytų žemės, miškų ir vandens telkinių naudojimo apribojimų, sąlygų ir reikalavimų, šių nuostatų, Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų), kitų veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių dokumentų nustatytų reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

II. ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO STEIGIMO TIKSLAI

7. Žuvinto biosferos rezervato steigimo tikslai yra šie:

7.1. kontroliuoti, prognozuoti gamtinių ekosistemų pokyčius;

7.2. atlikti gamtosaugos eksperimentus natūraliuose gamtiniuose kompleksuose ir jų aplinkinėse teritorijose;

- 7.3. vykdyti monitoringą;
- 7.4. atlikti taikomuosius mokslo tyrimus;
- 7.5. analizuoti žmogaus veiklos poveikį natūralioms ekosistemoms;
- 7.6. užtikrinti gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą;
- 7.7. išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą ir biotos komponentus, iš jų Žuvinto pelkinį kompleksą, Žaltyčio ežerą, vandens paukščių perėjimo ir apsistojimo migracijų metu vietas juose, etalonines drėgnų plačialapių miškų bendrijas Buktos miško masyve, retųjų augalų ir pievų bendrijas, pelkių ir pievų paukščius, išlikusią Amalvo pelkės dalį ir ežerą – zoologiniu ir botaniniu požiūriais vertingą teritoriją, atkurti sunaikintus ar pažeistus gamtos kompleksus ir objektus;
- 7.8. plėtoti ekologinį švietimą;
- 7.9. sudaryti sąlygas organizuoti pažintinį turizmą, skirtą mokslui ir mokymui tam skirtose vietose;
- 7.10. propaguoti gamtos apsaugos idėjas.

III. VEIKLOS ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATE REGLAMENTAVIMAS

8. Veikla Žuvinto biosferos rezervate negali prieštarauti šių nuostatų 7 punkte nurodytiems šio rezervato steigimo tikslams, negali keisti jo kraštovaizdžio, teršti aplinkos, pažeisti ekologinės pusiausvyros.

9. Detalieji planai, statinių, kelių, inžinerinių komunikacijų statybos projektai rengiami, derinami ir tvirtinami teritorijų planavimo normų sąvado ir normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatyta tvarka. Jų sprendiniai neturi prieštarauti Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemai (ribų ir tvarkymo planams).

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

10. Statiniai projektuojami, statomi ar rekonstruojami pagal teisės aktuose ir teritorijų planavimo dokumentuose nurodytus reikalavimus, atsižvelgiant į vietovės kraštovaizdžio pobūdį ir paveldo objektų savitumus.

11. Žuvinto biosferos rezervato Amalvo ir Žuvinto ežeruose leidžiama tik mėgėjų žvejyba nuo ledo, o Žaltyčio ežere leidžiama mėgėjų žvejyba nuo ledo ir Žuvinto biosferos rezervato tvarkymo plano brėžinyje nurodytoje atokvėpio vietoje įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių mėgėjų žvejybą, nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

12. Žuvinto biosferos rezervato gamtiniuose rezervatuose leidžiama vykdyti šią veiklą:

12.1. atkurti gamtos kompleksus ir objektus, pažeistus dėl ūkinės ar kitokios veiklos, vykdyti retųjų augalų, gyvūnų, grybų rūšių ir bendrijų apsaugos priemones;

12.2. statyti statinius (įrenginius), kurių reikia gamtinių rezervatų tikslams įgyvendinti;

12.3. vykdyti sanitarines priemones epizootijų ir masinių miško kenkėjų plitimo atvejais, dirbti būtinus priešgaisrinės profilaktikos darbus, įrengti ir mineralizuoti priešgaisrines juostas, prižiūrėti esamus kelius ir kvartalines linijas, gesinti gaisrus;

12.4. eksponuoti, pritaikyti lankymui gamtos kompleksus ir objektus, įrengti mokomuosius takus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

12.5. uogauti (spanguoliauti) šia tvarka:

12.5.1. uogauti (spanguoliauti) Žuvinto biosferos rezervato tvarkymo plane nustatytuose plotuose leidžiama vietos gyventojams, vyresniems kaip 16 metų, deklaravusiems gyvenamąją vietą kaimuose, kurių sąrašą tvirtina Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba);

12.5.2. uogauti (spanguoliauti) leidžiama šviesiuoju paros metu (iki 17 valandos) vieną dieną per 3 dienas pasirinktinai, turint Žuvinto biosferos rezervato direkcijos (toliau – direkcija) išduotą leidimą ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą su nuotrauka;

12.5.3. uogavimo (spanguoliavimo) pradžią nustato direkcija, atsižvelgdama į spanguolių sunokimą, ir šią informaciją paskelbia viešai ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki uogavimo (spanguoliavimo) pradžios;

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

12.6. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos nustatyta tvarka įgyvendinti priemonės, atitinkančias gamtinių rezervatų tikslus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1113](#), 2004-09-02, Žin., 2004, Nr. 136-4940 (2004-09-07), i. k. 1041100NUTA00001113

13. Šių nuostatų 12 punkte nenurodyta veikla gamtiniuose rezervatuose draudžiama.

14. *Neteko galios nuo 2016-09-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

15. *Neteko galios nuo 2016-09-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

16. Ekologinės apsaugos prioriteto funkcinėse zonose ūkininkaujama nepažeidžiant bendrųjų apsauginių gamtinio karkaso teritorijų interesų, rekomenduojama ir skatinama didinti miško želdinių plotą, žemėtvarkos projektais formuojamas vietinių gamtinio karkaso elementų tinklas.

17. Ekosistemų atkūrimo zonoje gamtinės ekosistemos atkuriamos pagal nustatytą tvarka parengtas tvarkymo programas.

18. Miškų ūkio veiklos zonose miškai tvarkomi, naudojami ir atkuriami pagal nustatytą tvarka parengtus ir patvirtintus miškotvarkos projektus. Gali būti vykdomi specialūs aplinką formuojantys kirtimai, jeigu reikia sudaryti tinkamas saugomų objektų ir kompleksų egzistavimo ir eksponavimo sąlygas.

19. Medžioklė Žuvinto biosferos rezervato gamtiniuose rezervatuose draudžiama. Kitose Žuvinto biosferos rezervato zonose ir draustiniuose medžioklė vykdoma įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių medžioklę, nustatyta tvarka.

20. Žemės ūkio veiklos zonose rekomenduojama ir skatinama ekologinė žemdirbystė.

20¹. Skraidyti orlaiviais virš Žuvinto biosferos rezervato Žuvinto gamtinio rezervato žemiau nei 1 km aukštyje nuo kalendorinių metų rugpjūčio 1 d. iki spalio 15 d. leidžiama turint direkcijos suderinimą. Skraidyti orlaiviais nelaimių, paieškos, gelbėjimo ir karinės jėgos naudojimo taikos metu atvejais direkcijos suderinimo nereikia.

Papildyta punktu:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

IV. ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

21. Veiklą Žuvinto biosferos rezervate pagal kompetenciją organizuoja direkcija, kuri yra biudžetinė įstaiga. Direkcijos savininko teises ir pareigas įgyvendina Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Direkcija yra juridinis asmuo, turintis antspaudą su savo pavadinimu ir sąskaitas banke.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1113](#), 2004-09-02, Žin., 2004, Nr. 136-4940 (2004-09-07), i. k. 1041100NUTA00001113

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

22. *Neteko galios nuo 2016-09-10*

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

23. Neteko galios nuo 2016-09-10

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

24. Neteko galios nuo 2016-09-10

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

25. Neteko galios nuo 2016-09-10

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

26. Neteko galios nuo 2016-09-10

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

27. Neteko galios nuo 2016-09-10

Punkto naikinimas:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

V. DIREKCIJOS VEIKLOS EKONOMINIAI PAGRINDAI

28. Direkcijos funkcijoms ir programoms vykdyti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, taip pat gali būti naudojamos Aplinkos apsaugos rėmimo programos ir savivaldybių gamtos apsaugos fondų lėšos, juridinių ir fizinių asmenų tikslinių įnašų lėšos, juridinių ir fizinių asmenų paramos lėšos, Pasaulio ir Europos Sąjungos paramos fondų tikslinių programų lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

29. Žuvinto biosferos rezervato finansiniai ištekliai naudojami:

29.1. biosferos monitoringui (tyrimams ir stebėjimams) vykdyti;

29.2. Žuvinto biosferos rezervatui saugoti ir tvarkyti, jo gamtos vertybėms puoselėti;

29.3. pažeistiems gamtos kompleksams ir objektams atkurti;

29.4. Žuvinto biosferos rezervato gamtos vertybėms ir jų apsaugai populiarinti, švietėjiškai veiklai;

29.5. kitai direkcijos veiklai finansuoti, kitoms su direkcijos veikla susijusioms priemonėms įgyvendinti.

VI. JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ PAREIGOS

30. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą Žuvinto biosferos rezervate juridiniai ir fiziniai asmenys gali verstis veikla, neprieštaraujančia šio rezervato steigimo tikslams ir uždaviniams.

31. Žuvinto biosferos rezervato žemės naudotojai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys privalo laikytis veiklos apribojimų, nustatytų Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, kituose teisės aktuose, Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemeje (ribų ir tvarkymo planuose), kituose teritorijų planavimo dokumentuose, šiuose nuostatuose ir kituose teisės aktuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

32. Pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą žemės savininkai, valdytojai ir naudotojai negali trukdyti pažintiniams tikslais lankyti arba tvarkyti Žuvinto biosferos rezervate esančių saugomų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų.

33. Juridiniai ir fiziniai asmenys, pažeidę šių nuostatų reikalavimus, traukiami atsakomybėn įstatymų nustatyta tvarka.

PRITARTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. lapkričio 19 d. Nutarimu Nr. 1817

ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO ZONAVIMO PAGRINDINĖS NUOSTATOS

I. TERITORIJOS ZONAVIMAS

1. Žuvinto biosferos rezervato teritorija pagal gamtos vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir panaudojimo galimybes skirstoma į konservacinio, ekologinės apsaugos prioritetų, ekosistemų atkūrimo ir ūkinės veiklos zonas.

II. KONSERVACINIO PRIORITETO ZONA

2. Žuvinto biosferos rezervato konservacinę zoną sudaro Žuvinto, Liūliškynės ir Buktbalės gamtiniai rezervatai, Liepakojų botaninis draustinis, Paželsvių, Želsvos, Žaltyčio, Amalvo ir Kiaulyčios botaniniai-zoologiniai draustiniai.

3. Rezervatų ir draustinių tikslai yra šie:

3.1. Žuvinto gamtinio rezervato tikslas – išsaugoti didžiausią Lietuvoje pelkinį kompleksą su ežeru, svarbią vandens paukščių perėjimo ir apsistojimo migracijų metu vietą;

3.2. Liūliškynės gamtinio rezervato tikslas – išsaugoti drėgnų plačialapių miškų su skroblais bendrijas ir Lietuvos raudonosios knygos augalų rūšių augavietes;

3.3. Buktbalės gamtinio rezervato tikslas – išsaugoti etalonines Lietuvos plačialapių miškų bendrijas ir Lietuvos raudonosios knygos augalų rūšių augavietes;

3.4. Liepakojų botaninio draustinio tikslas – išsaugoti pievų bendrijas;

3.5. Paželsvių botaninio-zoologinio draustinio tikslas – išsaugoti etalonines drėgnų plačialapių miškų su guobomis bendrijas, plačialapių miškų su skroblais ir blakstienotosiomis viksvomis bendrijas, juodalksnyų bendrijas, Lietuvos raudonosios knygos augalų rūšių augavietes;

3.6. Želsvos botaninio-zoologinio draustinio tikslas – išsaugoti Pietvakarių Lietuvai būdingas etalonines plačialapių miškų su skroblais bendrijas ir jų gyvūniją, Lietuvos raudonosios knygos augalų rūšių augavietes;

3.7. Žaltyčio botaninio-zoologinio draustinio tikslas – išsaugoti tipinę eutrofinį ežerą su būdinga augalija ir gyvūnija;

3.8. Amalvo botaninio-zoologinio draustinio tikslas – išsaugoti išlikusią Amalvo pelkės dalį ir ežerą – botaniniu ir zoologiniu požiūriais vertingą teritoriją, Žuvinto ekosistemos dalį;

3.9. Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio tikslas – išsaugoti pelkių ir pievų paukščius, viksvinių pievų bendrijas.

III. EKOLOGINĖS APSAUGOS PRIORITETO, EKOSISTEMŲ ATKŪRIMO IR ŪKINĖS VEIKLOS ZONOS

4. Ekologinės apsaugos prioritetų zona: Buktos miško rytinė, centrinė ir pietinė dalys, taip pat teritorijos į pietus iki kelio Ažuoliniai–Verebiejai ir į vakarus iki kelio Verebiejai–Miknonys.

5. Ekosistemų atkūrimo zona – Amalvo pelkės šiaurinė ir pietinė nusaustos dalys, taip pat miškas į rytus nuo Želsvos gyvenvietės.

6. Ūkinės veiklos zonos:

6.1. miškų ūkio – Buktos miško šiaurinė dalis ir teritorija į pietus nuo kelio Krosna–Paželsviai;

6.2. žemės ūkio – Paželsvių, Varnupių, Kumečių, Plynių, Daukšių, Amalviškių, Vartų, Naujavalakių, Saltininkų, Zailių, Ažuolinių kaimų agrarinės teritorijos.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1113](#), 2004-09-02, Žin., 2004, Nr. 136-4940 (2004-09-07), i. k. 1041100NUTA00001113

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1817 "Dėl Žuvinto biosferos rezervato įsteigimo, žuvinto biosferos rezervato nuostatų, žuvinto biosferos rezervato ir jo zonų ribų plano patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [907](#), 2016-09-07, paskelbta TAR 2016-09-09, i. k. 2016-23475

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1817 „Dėl Žuvinto biosferos rezervato įsteigimo, Žuvinto biosferos rezervato nuostatų, Žuvinto biosferos rezervato ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pakeitimo